



רשות ניירות ערך

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק ניירות ערך

נוסח להערות ציבור

הערות ותגובות תתקבלנה עד ליום 10 ביולי 2018

אנשי קשר: עו"ד גיא דביר; גב' טל בן שלום

טל': 02-6556456, פקס: 02-6513646 דוא"ל: seclaw@isa.gov.il

נבקש להפנות את תשומת ליבכם לנוהל שפרסמה הרשות בעניין ייזום אסדרה, ראו: <http://www.isa.gov.il/Download/IsaFile7067.pdf>. בהתאם לנוהל זה ההערות המרכזיות מאת הציבור יובאו במסמך המרכז את נוסח האסדרה שגובש, תוך ציון שמות המגיבים מקרב הציבור. ראו גם סעיף 7 לאותו הנוהל, בדבר בקשות מיוחדות להימנע מפרסום שמי כאמור.

דברי הסבר

במסגרת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 בנושא שינוי מבנה הבורסה, נקבע איסור לפתוח ולנהל בורסה בישראל (בלשון החוק "מערכת למסחר בניירות ערך") אלא רק על ידי חברה שקיבלה רישיון בורסה.

כמו-כן הוסף לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "החוק") סעיף 49א הקובע איסור נוסף של **הצעה** של שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך שאינה מנוהלת בידי בורסה בעלת רישיון בישראל, כדלקמן:

(א) לא יפנה אדם בהצעה למתן שירותי מסחר בניירות ערך, באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, אלא אם כן המערכת מנוהלת בידי בורסה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי יושב ראש הרשות להתיר לאדם לפנות בהצעה למתן שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל כהגדרתה בסעיף 35ל, בתנאים שיקבע, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים בישראל.

סעיף זה, המנוסח באופן רחב, אוסר על הצעה, שיווק ופרסום של שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת שאינה פועלת על פי רישיון בורסה, וחל לפיכך לעמדת הרשות על הצעת שירותי

מסחר בניירות ערך שאינם נסחרים בבורסה בישראל כדוגמת שירותי ברוקראז' לצורך רכישת ניירות ערך בבורסה בחו"ל.

הסעיף אינו קובע משטר של פיקוח על גופים המבקשים לעסוק בפעילות האמורה אלא משטר של היתרים. הוא אינו יכול להחליף הסדרה מקיפה המתוכננת בתחום הברוקר-דילר, שנועדה להכניס גופים העוסקים בפעילות ברוקראז' למשטר פיקוח. יחד עם זאת, האירועים האחרונים בהם קרסו חברות ברוקראז' בלתי מפקחות תוך גרימת נזקים לציבור המשקיעים ממחישים לדעת הרשות את הצורך בקביעת מדיניות היתרים מחמירה כפי שמוצעת להלן, במטרה לצמצם סיכונים אלה ואחרים לציבור המשקיעים עד תחילתה של הסדרת ברוקר-דילר. בהיעדר פיקוח, תנאי ההיתר הכללי שיפורטו להלן מבקשים לקבוע דרישות סף מגורמים המבקשים לעסוק בפעילות האמורה, במטרה להגן על ציבור המשקיעים בישראל.

תנאי ההיתר מתייחסים בנפרד לבורסות ולגורמים אחרים שיבקשו לעסוק בפעילות האמורה. בכל הנוגע לפעילות שיווק של בורסה בעצמה, האיסור הקבוע בסעיף 49(א) חל בנוסף על האיסור הקבוע בסעיף 45(א) לחוק לנהל מערכת מסחר לניירות ערך בישראל ללא רישיון. סגל הרשות הבהיר בעבר כי ככלל פניה של מערכת למסחר בניירות ערך או מי מטעמה למשקיעים ישראליים עשויה ליצור זיקה של המערכת לישראל באופן שיחייב רישוי כבורסה בישראל. בשנים האחרונות ניתנו תשובות לפניות מקדמיות שעסקו במקרים בהם מערכות כאלה יכולות לפנות למשקיעים בישראל מבלי שידרשו לרישיון לפי סעיף 45(א) לחוק. נוסח ההיתר המוצע ביחס לבורסות משקף את אותם תנאים שנקבעו בפניות המקדמיות שניתנו בהקשר לסעיף 45(א).

בנוגע לגורמים המבקשים לפנות לציבור הרחב, להבדיל מפניה למשקיעים כשירים שאינם יחידים, מתבסס ההיתר הכללי על הנחה בדבר מהימנותם ומיומנותם של הגופים הנזכרים בהיתר, הנלמדת ממעמדם כתאגידים בנקאיים, כחברי בורסה שאינם בנקים, או כגופים הנתונים לפיקוח ייעודי ומתאים בארה"ב או באיחוד האירופאי.

גורם המבקש לקבל היתר מכוח סעיף 49 לחוק יידרש לפנות לרשות ניירות ערך ולהצהיר על התקיימות התנאים הרלבנטיים עבורו המנויים בתנאי ההיתר הכללי להלן. ככלל, בדיקת הרשות בהקשר זה תתמצה בבדיקת עמידתו של אותו גורם בתנאי ההיתר הכללי.

על מנת לשקף לציבור המשקיעים את זהות הגורמים שהינם בעלי היתר מכוח סעיף 49 לחוק, תוצג רשימת הגורמים האמורים באתר הרשות. בד בבד, גורם שהנו בעל היתר הרשות מכוח סעיף 49 לחוק ידרש לציין לצד עובדה זו את משמעות ההיתר, בנוסח המופיע להלן בתנאי ההיתר הכללי.

יובהר, כי בהתאם לסמכותו על פי סעיף 49 לחוק עשוי יו"ר הרשות לשנות את תנאי ההיתר מעת לעת.

טיוטא להערות

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק ניירות ערך

בתוקף סמכותי לפי סעיף 49א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "החוק") יינתן היתר לאדם לפנות בהצעה למתן שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת מחוץ לישראל ואינה בעלת רישיון בורסה בישראל, בתנאים הבאים:

1. היתר לבורסות או מי מטעמן:

בורסות העומדות בתנאים הבאים:

- א. הפעילות של הבורסה בישראל תוגבל ללקוחות שאינם יחידים המנויים בתוספת הראשונה לחוק, ולא תכלול בין היתר פנייה ללקוחות המנויים בפסקה (12) (להלן: "גופים כשירים"). רשימת הגופים הכשירים כאמור לעיל, מצורפת לשם הנוחות כנספח לתנאי ההיתר הכללי. גופים כשירים אלה לא יהיו רשאים לבצע בבורסה מסחר עבור אחרים או להציע לאחרים לסחור באמצעותם בבורסה.
- ב. פעילות השיווק לא תכלול פניה או שידול של משקיעים שאינם מנויים בפסקה (א) לעיל. פעולות השיווק תהיינה מופנות רק למשקיעים המנויים בסעיף (א) לעיל, לאחר שזוהו ככאלו, ולא תכלול בין היתר כל פעולת שיווק פומבית, לרבות פרסומים באמצעי התקשורת בנוגע לבורסה.
- ג. השירותים שיוצעו למשקיעים ישראלים יכללו מסחר במכשירים פיננסיים שהוצעו ונסחרים מחוץ לישראל, ולא יכללו ניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל או נגזרים על ניירות אלה, למעט ניירות ערך של תאגידים ישראלים דואליים הנסחרים בארץ ובבורסה מחוץ לישראל;
- ד. הפעילות בישראל תהווה חלק קטן ביותר מפעילותה הכוללת של הבורסה. לא תוצע למשקיעים בישראל פעילות שאינה מפקחת על-ידי רשויות הפיקוח במדינה בה הבורסה מפקחת, ולא תהיה לה פעילות המיועדת או מותאמת במיוחד למשקיעים ישראלים.
- ה. כל ההוראות הניתנות בישראל יופגשו ויסלקו במערכות הבורסה מחוץ לישראל. עסקאות בין לקוחות הממוקמים בישראל לא יקוזזו בתוך ישראל.

2. היתר לגורמים אחרים

חלופה א': פנייה לגופים כשירים בלבד

אדם הפונה אך ורק לגופים כשירים כהגדרתם לעיל, ובלבד שכל פניה או פרסום על ידו או מטעמו, תכלול הבהרה כי השירות מיועד לגופים כשירים בלבד.

חלופה ב': פנייה שאינה מוגבלת לגופים כשירים בלבד

אדם הפונה גם ללקוחות שאינם גופים כשירים, ובלבד שיעמוד בתנאים הבאים :

(1) הוא נמנה על אחת הקטגוריות הבאות :

- תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות רישוי, התשמ"א-1981 ;
- חבר הבורסה לניירות ערך בתל אביב שאינו תאגיד בנקאי (חש"ב כמשמעותו בתקנון הבורסה);
- גוף הנתון לפיקוח והסדרה כ- broker-dealer בארצות הברית או שהוא נתון לפיקוח והסדרה כ- investment firm או כ- credit institution הרשאים לספק investment services תחת דירקטיבת ה- Mifid באחת מהמדינות החברות באיחוד האירופי, ובהתאם לדין על פיו הגוף האמור נתון להסדרה ופיקוח, לא יהיה בעובדה שהלקוח מצוי בישראל כדי לפגוע בחובותיו כלפי הלקוח.
- (2) הוא אינו פועל מטעמה של הבורסה בה יבוצעו העסקאות בניירות ערך ;
- (3) הפעילות תבוצע בבורסה בעלת רישיון במדינה בה היא פועלת, ומפוקחת ככזו ;
- (4) הוא לא ישווק בורסה מסוימת או שוק מסוים.

גילוי בדבר מהות ההיתר

בעל היתר המציין בפני כל אדם כי קיבל את היתר הרשות לפי סעיף 49א לחוק, נדרש למסור גילוי בולט בזו הלשון :

"היתר הרשות לפי סעיף 49א לחוק ניתן בהסתמך על הצהרת בעל ההיתר. פעילות בעל ההיתר אינה מפוקחת על-ידי רשות ניירות ערך. אין בהיתר משום הבעת דעה על טיבו של השירות הניתן בידי בעל ההיתר או על הסיכונים הכרוכים בו."

אי מתן גילוי כאמור יהווה הפרה של תנאי ההיתר הכללי ועלול להביא בין היתר לשלילתו.

פנייה לרשות לקבלת היתר ולהחזקה בו

גורם המבקש לקבל היתר מכוח סעיף 49א לחוק נדרש לפנות לרשות ניירות ערך ולהצהיר על התקיימות התנאים הרלבנטיים עבורו המנויים בתנאי ההיתר הכללי להלן.

על ההצהרה להיות חתומה בידי מנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון של הגורם המבקש לקבל היתר כאמור. לאחר אישור הרשות כי על פי הצהרת מבקש ההיתר הוא עומד בתנאי ההיתר הכללי, נדרש בעל ההיתר אחת לשנה להגיש הצהרה דומה בדבר עמידתו בתנאי ההיתר.

תוקף ההיתר הכללי

יושב ראש הרשות רשאי לשנות את תנאי ההיתר מזמן לזמן, הודעה על שינוי כאמור תפורסם באתר האינטרנט של הרשות ותיכנס לתוקף בתום 60 ימים מיום הפרסום.

נספח: רשימת הגופים הכשירים לעניין היתר לבורסה ומי מטעמה,

ולעניין היתר לגורמים אחרים - חלופה א'

- (1) קרן להשקעות משותפות בנאמנות, כמשמעותה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד-1994, או חברה לניהול קרן כאמור ;
- (2) קופת גמל או חברה מנהלת כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ;
- (3) מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח, תשמ"א-1981 ;
- (4) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כמשמעותם בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, למעט חברת שירותים משותפת, הרוכשים בעבור עצמם או בעבור לקוחות שהם משקיעים המנויים בסעיף 15א(ב) ;
- (5) מנהל תיקים כמשמעותו בסעיף 8(ב) בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995, הרוכש בעבור עצמו או בעבור לקוחות שהם משקיעים המנויים בסעיף 15א(ב) ;
- (6) יועץ השקעות או משווק השקעות, כמשמעותם בסעיף 7(ג) בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995, הרוכש בעבור עצמו ;
- (7) חבר בורסה, הרוכש בעבור עצמו ובעבור לקוחות שהם משקיעים המנויים בסעיף 15א(ב) ;
- (8) חתם שמתקיימים בו תנאי הכשירות לפי סעיף 56(ג), הרוכש בעבור עצמו ;
- (9) קרן הון סיכון ; לענין זה, "קרן הון סיכון" - תאגיד שעיקר עיסוקו השקעה בתאגידי אשר בעת ביצוע ההשקעה בהם עיקר עיסוקם מחקר ופיתוח או ייצור של מוצרים או תהליכים חדשניים ועתירי ידע, ושהסיכון בהשקעה בהם גבוה מהמקובל בהשקעות אחרות ;
- (10) תאגיד הנמצא בבעלות מלאה של משקיעים המנויים בסעיף 15א(ב) ;
- (11) תאגיד, למעט תאגיד שהתאגד למטרת רכישת ניירות ערך בהצעה מסוימת, שההון העצמי שלו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים.